

Levéltárunk dokumentumai

75 évvel ezelőtt, 1925-ben írta az alábbi levelet *Stumpf Jenő* (1878–1929), a kárpátaljai magyar baptista misszió sok áldozatot és szenvedést vállaló munkása.

Ő és családtagjai közül – itthon és Amerikában – számosan álltak és állnak ma is az Úr szolgálatában. Mindannyian ismerjük és szeretjük 1902-ben született fiát, sokunk *Jenő bácsiját*, Krisztus katonáját, aki édesapja nyomdokait jár, s hosszú életében neki, családjának és hittestvéreinek is bőven jutott a szovjet kommunista-ateista uralom terrorjából.

Idős Stumpf Jenő tájékoztatójában saját életéről és munkásságáról, a 20. század első közel harminc évének munkácsi baptistáinak tevékenységéről vall, amely egyben missziótörténetünk egy szeletét is megörökíti. A levél, melyet az akkori magyarországi baptista közösség vezetőségének küldött, az anyaországgal történő kapcsolattartás egyik megnyilvánulása volt.

Zágoni Jenő

Baptista Hitközség Munkács
Püspök u. 26. sz.
Munkács, 1925. február 23-án

A munkácsi misszió rövid története

1897 november havában Sátoraljaújhelyen megösmertem az igazságot és a következő év június havában alámerítettem. Ekkor 19 éves voltam.

Szívemnek egyedüli vágya az lett, hogy a nyert igazságot szülővárosomba vigyem. De ez nem ment könnyen, a sátán minden eszközét felhasználta ellenem. Legjobban fájt, hogy édesanyámat is ellenséggemmé tette, ki mint „jó” római katolikus a „rózsafüzér”-ben tevékenykedett. De az Úr erősebb volt, s alig telt el egy fél év, édesanyámon kívül a rózsafüzér vezetőnöje és két ifjú nyert bibliai keresztséget. Ekkor hazaköltöztem, kibéreltem egy termet és berendeztem padokkal és szószékkel. De a papok annyira befolyásolták az embereket, hogy senki nem mert jönni imaházunkba. Ezért az utcán játszódozó gyermekeket hívtam be, kiknek szép bibliai képeket adtam, majd egy-egy bibliai versre tanítottam meg őket. Így Isten segítségével megalakult a vasárnapi iskolánk 50 taggal. Azonban ez rövid ideig tartott, mert a hitoktatók és tanítók rábírták a szülőket, hogy gyermekeiket tiltsák el, ennek dacára karácsonyi ünnepélyünkön 25-en szavaltak, kik közül többen megtértek. Egy családból öt gyermek járt, kik közül a 4 idősebb elmaradt és csak a 3 éves Sándorka nevű fiúcska maradt meg. A szülők próbáltak rá hatni, a következőképpen ijesztették: „Ne menj oda, kisfiám, mert ott az ördögöt imádják”. „Az nem igaz” – mondta a kisfiú „mert akkor úgy énekelnék: Gyermekek, jöjjetek, ördög elé fogunk állani”. „Hát ti hogy énekeltek?” „Gyermekek, jöjjetek, Jézus elé fogunk állani”. És hívta a szüleit, hogy ők is hallgassák meg. A szülők el is jöttek, és meggyőződtek róla, és nemsokára felvették magukat gyülekezetünkbe.

Ebben az időben a Brit és Külföldi Bibliatársulatnál voltam alkalmazva. Ellenségeim a társulatnál feljelentettek, hogy az embereket lázítom. Ezért át lettem helyezve Békésre, hol sok jót és szépet tanultam.

Hogy a megkezdett munka félbe ne maradjon, Budapestre utaztam, hol *Csopják és Udvarnoki* testvéreket kértem, hogy karolják fel munkaföldünket, és küldjenek ki valakit, aki a munkát folytassa. *Brassoványi* testvért küldték ki, akit egy ideig anyagilag is támogattak. Nemsokára ismét hazajöttem és a munkát továbbfolytattam. Sok üldözéssel mentünk át a hatóságok részéről is. Keresztségeinket éjjel a várostól távol végeztük. A rendőrség bibliát, énekes- és egyéb könyveket elkobozott. De mi kitarítottunk s ezek elmúltak.

Azután időközönként több testvér látogatta munkaföldünket, kik segítettek a misszióban. Legtöbb időt azonban *Varga József* testvér töltött köztünk, ki sok nehézséggel küzdött, de végül elfáradt és itthagya vidékünket.

A háború tartama alatt a vidéki misszió szünetelt, mivel én is katona voltam, azonban Munkács élénk munkát fejtett ki. Ugyanis a katonaság részére főhadiszállás volt, így sok katona fordult meg imaházunkban, kik közül sokan megtértek. A forradalom alatt még nagyobb ébredés volt, mint bármikor. Ebben az időben *Czine* testvér is itt tartózkodott, ki sokat segített a munkában. Miután gyülekezetünk tagjai politikával nem foglalkoztak, így keveset szenvedett gyülekezetünk a folytonos változások idején.

1920. január 1-től 1924. decemberig 284 lelket merítettünk alá, ez idő alatt lett 17 új állomásunk. 1923-ban hitközséggé alakultunk Munkács központtal. A benyújtott egyházi szervezeti kérvényünket és hitvallomásunkat a kormány jóváhagyta. Az 1924 év elején Nagydobrony központtal, *Kántor Ferenc* testvér vezetésével Eszeny, Ágcsernyő, Bodrogvécs, Zemplén és Ladamóc külön körre alakult. 1925-ben Munkácson új kápolnát építettünk, melynek október 5-én megtartott ünnepélyes megnyitása alkalmával jelen voltak Udvarnoki testvér Budapestről, *Makó Mihály* testvér Losoncra, az itt üdülő *Fodor* testvér Miskolcra és *Kántor Ferenc* testvér Dobronyból.

Megemlíteném még az ifjúsági egyesület működését, melyben *ifj. Stumpf Jenő* mint az ifi egyesület megszervezője tevékeny és áldásos munkát fejtett ki.

Mindezekért az Úr legyen a dicsőség – és továbbra is kísérje áldása munkánkat!

Stumpf Jenő

Vándor

*A nyugtalan patak lelkét szeretted,
suhogó völgyek útjait követted.*

*Gyönyörködtél gátnál, zubatagoknál,
de mindig új szépség után futottál.*

*Mi lenne, hogyha egyszer nem sietnél
s megállnál egy tónál: Genezáretnél?*

Áprily Lajos